

ד"ר גבי קניגסוולד

"ההקפדה על בטיחות ביולוגית, חייבת להישמר ולהשתכר ברכת הישראלית"

ראובן זלץ

למרות הרגיעה היחסית בהתפשטות מחלת הכלבת בעדרי הבקר בתקופה האחרונה, ד"ר גבי קניגסוולד, הרופא הראשי של החקלאית, רחוק מלהיות רגוע "עברנו בשנה האחרונה התפרצויות ממושכות של מחלות ונכון לעכשיו קיימת סוג של רגיעה אך חייבים להישאר עם היד על הדופק, תוך הקפדה על הוראות השעה ובטיחות ביולוגית". וכן, יש בהחלט סיבה לדאגה, מחלת הברוצלוזיס התגלתה שוב בדרום וגורמת לנזקים ובחקלאית שבים וקוראים למשרד החקלאות להחזיר לאלתר את החיסונים

ד"ר גבי קניגסוולד, הרופא הראשי של החקלאית, יכול לסכם את השנה האחרונה, כאחת השנים שבהן המאתגרות, שבהן נאבקו אנשי הענף במחלות שגרמו לנזקים כבדים לענף החלב והבקר בישראל. כידוע לכולם, ישראל נמצאת בצומת דרכים מרכזית וחשופה למחלות המתפרצות מעבר לגבול והקיימות בקרב עדרי בקר ובעלי חיים בירדן, סוריה, מצרים ולבנון. בחקלאית, כמו גם בשירותים הווטרינריים, עמלו חודשים ארוכים להשתלט על המחלות, אך הדרך עדיין ארוכה, ד"ר קניגסוולד, מנסה לעשות לנו סדר במחלות.

נדמה כי אנחנו יכולים לומר כי זו תקופה של מתקפת מחלות? "תראה, תמיד יש מחלות אך אכן בתקופה הזו היו כמה מגפות שנמשכו תקופות ארוכות מהרגיל והקיפו אזורים נרחבים יחסית. אנחנו מדברים על הכלבת, פה וטלפיים והברוצלה. אמנם נכון לעכשיו ניתן להגדיר את המצב בשליטה אך אנחנו רחוקים מלהגדיר את המצב כרגוע".

שימוש מושכל באנטיביוטיקה. ד"ר קניגסוולד

במזון, אנחנו המרכז! מרכז מזון נהלל

שירות | איכות | אמינות

**חדש!!
כלילים ארוזים באריזות
קטנות לסוסים ועיזים.**

**שנת שלום וברכה
לכל רפתני ישראל**

מרכז מזון נהלל בע"מ
נהלל 1060000, engeluzi@gmail.com
טל. 04-8112452 פקס. 04-8112403

נתחיל מהכלבת?

"אפשר לומר כי המחלה שאובחנה לראשונה באוקטובר 2017 דעכה, ישראל היא לא מדינה שיש בה כלבת בצורה קבועה. אנחנו סובלים מהגעה של חיות בר ממדינות שכנות, מדובר בעיקר בירדן סוריה ולבנון. בירדן הגידור פחות טוב אז יש באמת עליה בהסתננות בעלי חיים נגועים מגבול זה. המחלה התאפיינה בתחלואה בעיקר בקרב תנים והתפשטה בין אוכלוסיית התנים, בעיקר בעמק המעינות, לאחר מכן גם בעמק יזרעאל והגיעה עד ואדי ערה וקירבה לכרמל. באירוע הזה שנמשך מספר חודשים, כפי שכולם יודעים ואף קראו באמצעי התקשורת, נפגעו עדרי בקר לבשר, דיר צאן אחד ומספר רפתות חלב. לא היו פגיעות בבני אדם וזה טוב. צריך לזכור כי מעבר לסיכון הבריאותי לעובדים ולמשפחותיהם, הרי שכל אירוע כזה כולל הסגר ולכן נרתמנו למבצע חיסון רחב של עדרים, בכדי לצמצם את הפגיעה בעדרים וגם להפגת חששות בקרב ציבור התושבים באזורים שנפגעו. ברפתות מחוסנות ההסגר כמובן התקצר והמגדלים ניזוקו פחות מהמגבלות שהוטלו, נכון לעכשיו ולשמחתי אין אירועי כלבת בגזרה שהייתה נגועה. יש עדיין, מדי פעם אירועים בודדים בצפון הארץ. בסך הכל נערך חיסון מאוד אינטנסיבי בקרב אוכלוסיית התנים בארץ וזה בהחלט תרם לעצירת ההתפשטות של המחלה"

המלצות לרפתנים בנושא?

"עדר שביצע חיסונים בצורה טובה שישמור על רמת חיסון טובה בהמשך על ידי חיסון הדור הצעיר. נמצא במחקר ישראלי רחב (בראשות פרופ' ב. יעקובסון) כי חיסון כפול של עגלה יספק עמידות לכל חייה. יש לציין כי לא מעט רפתנים פנו לקבלת חיסון נגד הכלבת. לחקלאים המחוסנים אני ממליץ להתיעץ עם רופא המשפחה ולשמר את רמת החיסון שהשיגו על ידי בדיקות נוגדנים וחיסוני דחף בהתאם."

ובאשר לברוצלה שעדיין קיימת ופוגעת?

"בנושא זה הסיפור אחר לגמרי, נכון להיום יש התפרצות הנמצאת ככול הנראה בשליטה במושב גילת שגרמה לנזק גדול ברפתות. הברוצלה קיימת בארץ כבר המון שנים בעיקר בעדרי הצאן בנגב ובגליל המערבי ומועברת לעדרי הבקר וסכנה לתחלואה בבני אדם. למרות השערות מבוססות, לא בכול אירוע ברור איך עבר החיידק מהצאן לבקר ולבני האדם. השירותים הווטרינריים פעלו בעבר בתחום זה לשליטה במחלה במגזר הבדואי אך הפעולה הופסקה לפני כשנה ולא מסיבות מקצועיות. לדעתנו חייבים להחזיר את הפעילות בעדרי הצאן בנגב ואפילו ליישם מדיניות דומה בעדרים אחרים ברחבי הארץ."

המחלה מתפשטת?

"המחלה היא אנדמית ומידי פעם מתפרצת בעדרים שבשכנות לצאן אבל המצב כרגע הוא מסובך במיוחד מפני שכעת הופיע מקרה באזור חדש, במדרך עוז, ישוב שאינו נמצא באזור סיכון. זה תמרוז אזהרה לכולנו וכולם חייבים להירתם לפעולה דחופה. זו בהחלט מחלה מסוכנת ועיקר הבעיה היא שהחיידק עשוי להימצא בעדר זמן ארוך עד שהתופעות מתגלות, דבר העשוי להביא לתחלואת בני אדם. אנחנו בחקלאית מנסים לשפר את כמות דגימות גורמי ההפלה מעדרי הבקר לחלב, מודעות לנושאי בטיחות ביולוגית ורעיית עדרים בסמיכות לרפתות. אנחנו ממליצים למנוע קרבה של עדרי צאן במרעה לרפתות, לצערי החקלאית איננה יכולה לחסן וזאת על פי חוק, ההחלטה כולה תלויה בשירותים הווטרינריים. יש לזכור

כי כשמרחש אירוע יש לנו דפוס התערבות קבוע יחד עם מנהלי הלשכות הווטרינריים ומשתדלים לפעול מהר וכול הניתן למנוע התפשטות"

הוראות לרפתנים?

"למעשה ברגע שהחידק נמצא בעדר חייבים לעשות את מירב המאמצים למנוע התפשטות. למשקים אסור לחפף בנושא בטיחות ביולוגית ובידוד בעלי חיים חשודים. צעדי הבידוד חייבים להיות מהירים ואיכותיים כי החידק אמנם אינו וירוס אך כמות מאוד קטנה של חידק יכולה ליצור מחלה בחיה בריאה. רציתי להציג ניתוח שביצע האפידמיולוג של החקלאית ד"ר מיכאל ואן סטרטן להתפשטות המחלה בשני עדרים שונים בגילת. בעדר א' גילו את המחלה אחרי שכבר הייתה "מבוססת בעדר" אבל נקטו בצעדי מניעת התפשטות יסודיים. עדר ב' נדבק כנראה מאוחר יותר אך המחלה התגלתה בו במועד דומה לעדר א'. עדר ב' נהג בשאננות יחסית והתקשה למלא אחר הדרישות של מנהל הלשכה ושלנו ולכן אצלו סביר להניח שהמחלה תישאר זמן ממושך יותר. בחודשים האחרונים עדר ב' ממלא בקפדנות אחר ההנחיות והתוצאות בהתאם. לגבי כמות הפרות הנפגעות המצב יכול להיות שונה בגלל הגילוי המאוחר יחסית בעדר א'"

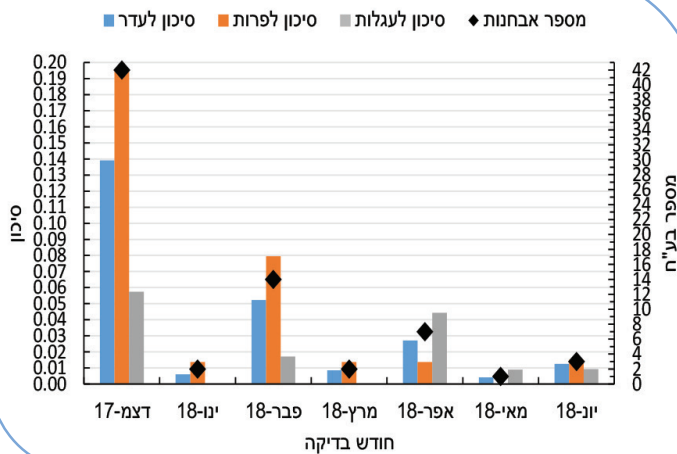
השירותים הווטרינריים פעלו בתחום זה לשליטה במחלה במגזר הבדואי אך הפעולה הופסקה לפני כשנה ולא מסיבות מקצועיות. לדעתנו חייבים להחזיר את הפעילות בעדרי הצאן בנגב ואפילו ליישם את זה בעדרים אחרים ברחבי הארץ

והנה הגענו לפה והטלפיים שנדמה היה שנעלמה כמה זמן?

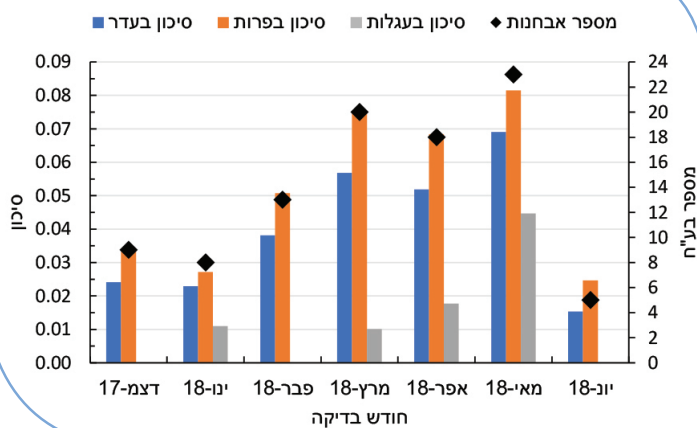
"אכן, המחלה חזרה, אבל היא כנראה תמיד נמצאת, המחלה ככול הנראה החלה בחיות הבר ובבקר לבשר בנחל תבור. היא פגעה נכון לעכשיו, בעדר בקר לחלב בנווה אור וגרמה לפגיעה קשה בייצור החלב ואף לתמותות. לשמחתנו המחלה כרגע נעלמה למרות שבשטחי הרשות הפלסטינית יש דיווחים על המחלה. מכיוון שזו מחלה המתפרצת בדר"כ בחורף מומלץ להגיע לחורף כשעדרי הבקר מחוסנים כולם ולהישמע לקריאות החיסונים שלנו."

איך היית מגדיר את מצב הרפתות בארץ הקיץ הזה?

"בינתיים הקיץ לא קשה מבחינה אקלימית ומאפשר ייצור חלב בכמויות סבירות, מה גם שהרפתות משוכללות ומשפרות כל העת את ממשק הצינון והדבר בא לידי ביטוי בכמות ובייצור החלב."

עדר א'

עדר ב'

השימוש באנטיביוטיקה הפך לאחד מהנושאים החשובים, איך אתם נערכים בנושא זה?

"אכן שימוש מושכל באנטיביוטיקה הוא נושא חשוב מאוד בכל העולם וגם בישראל, אנחנו מנסים לבדוק עד כמה ניתן לצמצם את השימוש בתרופה זו, אך לא בכל מחיר. כמו כן אנחנו מספקים לרפתנים מידע עדכני בנושא שאכן הפך לאחד החשובים בעולם המערבי. זוהי בעצם המגמה העולמית, צמצום השימוש באנטיביוטיקה בעדרי הבקר למאכל וברפתות ואנו בהחלט מודעים לנושא ונערכים בהתאם."

לקראת הכנס השנתי, תציגו מחקרים חדשים?

"כנס הבקר השנתי נדבר על נושאים הקשורים לתרופות ונציג מקרים שאירעו בשנים האחרונות כולל מחקרים בנושא. כמו כן נציג מחקר גדול יחסית המציג את פתרון אפשרי לבעיות הקשורות למעבר בין יובש להמלטה." ▲